

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภชติริย ศาลฎีกา

วันที่ ๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{คดี}
นายนิวัฒน์ รายภิรมย์ ผู้ถูกกล่าวหา^{คดี}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมีผลบังคับใช้
ของผู้ดำเนินการเมือง	ลงวันที่ ๒๙	เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	รับวันที่ ๑๓	เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ

ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่善良ที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔,

๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา

ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว

ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๑ บัญชี และของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ๒ บัญชี รายการเงินลงทุนใน

ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณสวัสดิ์การโยธา จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดิน ๑ แปลง และยานพาหนะ ๕ คัน ของผู้ถูกกล่าวหา สำหรับคดีส่วนอาญาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๔ (๔) จึงไม่อาจลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรคสาม คู่ความไม่มีอุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ

คดีคงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาจะนับมาตราชาร์บังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การบังคับตามมาตรการทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณี

- ६ -

ไม่อาจนำเอาทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความนั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุภารเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ ซึ่งผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้นำมาบังคับแก่คดีนี้ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการตั้งกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยข้อหาด้วผู้นั้นจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนดหรือจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา หากศาลมีได้ข้อหาด้วผู้นั้นจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา หากศาลมีได้ ควรแจ้งให้ทราบอันเป็นความผิดอาญาแล้ว จะนำมาตราการทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้นั้นมิได้ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ เนื่องได้ว่า

กฎหมายมีได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตราการทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่าการบังคับมาตรการทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกเว้นพิจารณาที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งมาตราการทางการเมืองเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับมาตรการทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่ใช่เจตนาของที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตราการทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ และต้องอยู่ภายใต้หลักที่ว่าไปของคดีอาชญากรรมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แต่เมื่อคดีนี้ขาดอายุความทางอาญาอันมีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว เท่ากับมิได้มีการวินิจฉัยซึ่งขาดว่าผู้ถูกกล่าวหาจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ ก็ไม่อาจนำมาตรการทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนก

คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษากรณีร้องมนั้น ขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้อง

พึงไม่เข็น

จึงวินิจฉัยยืน.

นางเมธินี ชลอธร

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภัตตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{คดี}
นายนิรัตน์ รายภิรมย์ ผู้ถูกกล่าวหา^{ตัว}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมีผลบังคับใช้
ของผู้ดำเนินการเมือง	ลงวันที่ ๒๘	เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณทวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๑๓	เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการเมืองจะ

ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^{ตัว}
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื้อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง

ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง
จังหวัดระนอง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๗, ๑๐๙,

๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา

ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี
เมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ และพ้นจาก
ตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ บัญชีเงินฝาก
ธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๑ บัญชี และของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ๒ บัญชี รายการเงินลงทุน
ในห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณสวัสดิ์การโยธา จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดิน ๑ แปลง และยานพาหนะ ๕ คัน

ของผู้ถูกกล่าวหา สำหรับคดีส่วนอาญาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๒) จึงไม่อาจลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ คดีคงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาจะน้ำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับ แก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมารับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความนั้น เห็นว่า การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีแสดง

รายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกลไกหนึ่งในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเดิมบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวด ๑๐ มาตรา ๒๙๑ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และมาตรา ๒๙๕ ว่า “ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง...และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง...ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย... ” ต่อมา มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แก้ไขให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดกระทำความผิด ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง...และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี เมื่ot่อมา มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยังคงกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินโดยบัญญัติในมาตรา ๒๓๔ (๓) และกำหนด

มาตรการบังคับทางการเมืองไว้ในมาตรา ๒๓๕ ว่า "...ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่พุตติการณ์หรือกระทำการใดตามที่ถูกกล่าวหาแล้วแต่กรณีให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้...ให้นำมาตรานี้มาใช้บังคับแก่กรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๓๔ (๓) ใจใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพุตติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วยอนุโลม" จะเห็นได้ว่ามาตรการบังคับทางการเมืองที่ใช้แก่ผู้กระทำการใดตามที่ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการเมือง ผู้นั้นกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้ เมื่อคดีนี้ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ตามพระราชบัญญัติ

ประกาศบัตรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าขาดอายุความเนื่องจากผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้กระทำการผิดกฎหมายด้วยสาเหตุใดๆ ก็ตามที่ไม่อาจทราบได้ในกำหนด อันมีผลให้สิทธิ์สำคัญของผู้ถูกกล่าวหานำมาฟ้องระงับไปแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ ยื่นมื่นไม่อาจมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหานำมาทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาได้ จึงไม่อาจนำมาราบบุคคลทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบบัตรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้น ชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน./

นายธราธร ศิลป์อสต

(อ.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.๑ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑ / ๒๕๖๑

ในพระปรมາภิไรยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายนิวัฒน์ รายภิรัมย์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำเนินการเมือง	ลงวันที่ ๒๘	เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓
องค์คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	รับวันที่ ๑๓	เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำเนินการเมืองจะ^จ ใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ^ห หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเช่นได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง^ห ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง^ห จังหวัดระนอง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติ

ປະກອບຮັດຮ່າງນຸ້ມວ່າດ້ວຍການປັ້ງກັນແລະປະບັບປະມາກາຮູຈີຕ ພ.ສ. ២៥៦១ ມາທາຮາ ៨១, ១០៤,

១៦៧

ຜູ້ຖືກລ່າວຫາໃຫ້ການຮັບສາກາພ

ສາລະກົກແພນກຄົດ້າຢາຂອງຜູ້ດຳຮັງຕໍ່ແນ່ງທາງການເມືອງພິຈານາແລ້ວພິພາກຊາ
ຍກຄໍາຮ້ອງ

ຜູ້ຮ້ອງອຸທຣນີຕ່ອື່ປະຊຸມໃໝ່ສາລະກົກ

ພີເຄຣະທີ່ຄໍາຮ້ອງປະກອບເອກສາທ້າຍຄໍາຮ້ອງ ແລະຄໍາໃຫ້ການຂອງຜູ້ຖືກລ່າວຫາແລ້ວ
ຂໍ້ເທິ່ງຈິງເບື້ອງຕັ້ນຮັບຟັງໄດ້ວ່າ ຜູ້ຖືກລ່າວຫາໄດ້ຮັບແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ດຳຮັງຕໍ່ແນ່ງຮອງນາຍົກເທິມນຕີເມືອງ
ບາງຮິນ ຄໍາເກົອມເມືອງຮະນອງ ຈັງຫວັດຮະນອງ ເມື່ອວັນທີ ១៩ ພຸດຍະກິຍານ ២៥៦១ ແລະພັນຈາກຕໍ່ແນ່ງເມື່ອ
ວັນທີ ១ ກຣກງາມ ២៥៦០ ຜູ້ຖືກລ່າວຫາຍື່ນບັນຫຼື ແສດງຮາຍການທຣັພີຍສິນແລະໜິ້ສິນແລະເອກສາປະກອບ
ຕ່ອື່ຜູ້ຮ້ອງກຣນີເຂົ້າຮັບຕໍ່ແນ່ງ ໂດຍໄມ່ແສດງຮາຍການທຣັພີຍສິນ ໄດ້ແກ່ ບັນຫຼືເຈີນຝາກຮານາຄາຮອງ
ຜູ້ຖືກລ່າວຫາ ១ ບັນຫຼື ຂອງບຸຕຣທີ່ຢັງໄມ່ປະລຸນິຕິກວາະ ២ ບັນຫຼື ຮາຍການເຈີນລົງທຸນໃນທ້າງທຸນສ່ວນຈຳກັດ
ອຽນສວັສດີກາຣໂຍຮາ ຈຳນວນ ៥០០,០០០ ບາທ ທີ່ດິນ ១ ແປລງ ແລະຍານພາຫະ ៥ ດັນ ຂອງຜູ້ຖືກລ່າວຫາ

ມີປັນຫາທີ່ຕ້ອງວິນິຈ້າຍຕາມອຸທຣນີຂອງຜູ້ຮ້ອງວ່າ ເມື່ອຄົດ້າຍຸດທາງອາຫຼາມ

ຈະນຳມາຕາກາຈຳກັດສີທີ່ທາງການເມືອງມາໃໝ່ບັນກັບແກ່ຜູ້ຖືກລ່າວຫາໄດ້ຫີ່ອໄມ່ ຜູ້ຮ້ອງອຸທຣນີວ່າ ການ
ເພີກຄອນສີທີ່ສົມຄຽບເລືອກຕັ້ງຂອງຜູ້ຖືກລ່າວຫາຕາມຮັດຮ່າງນຸ້ມແໜ່ງຮາຊອາມຈັກໄທ ພຸທະສັກຮາ
២៥៦០ ມາທາຮາ ២៣៥ ແລະພຣະຣາບັນຫຼືປະກອບຮັດຮ່າງນຸ້ມວ່າດ້ວຍການປັ້ງກັນແລະປະບັບປະມາກາຮູຈີຕ
ພ.ສ. ២៥៦១ ມາທາຮາ ៨១ ວຣຄ໌ນິ້ງ ເປັນມາຕາກາລັກທີ່ແຍກຈາກມາຕາກາທາງອາຫຼາມ ຈຶ່ງມີໃໝ່

เป็นเพียงโทเทอุปกรณ์หรือโทเทข้างเคียงของโทเททางอาญา และโทเททางการเมืองไม่ใช่การลงโทเทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา ดังนั้นศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อศาลมีนิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบอันเป็นความผิดอาญา การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากกระบวนการนิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองเป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทเททางอาญา และหากจะถือว่าการบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์ ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดได้ ทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยรวดเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปี

นับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่ใช่เจตนาرمณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญาเรื่องถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาศาลวินิจฉัยว่าขาดอายุความ โดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหาระทำการกระทำความผิดตามคำร้อง จึงไม่อาจนำมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข็น./

จึงวินิจฉัยยืนตามคำพิพากษาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นายลาชิต ไชยอนงค์

(อ.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ขั้นวินิจฉัยอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.๑ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑ / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายนิวัฒน์ รายภิรมย์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คดีค้าน คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๑๓ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^ก
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง^ก
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง

จังหวัดระนอง ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๖๔, ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้องและ
คำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ ๑๙
พฤษจิกายน ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งโดยไม่แสดงรายการ
ทรัพย์สิน ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๑ บัญชี ของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ๒ บัญชี
รายการเงินลงทุนในห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณสวัสดิ์การโยธา จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดิน ๑ แปลง และ
ยานพาหนะ ๕ คัน ของผู้ถูกกล่าวหา สำหรับคดีส่วนอาญาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง^๑
ทางการเมืองวินิจฉัยว่าขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) จึงไม่อาจลงโทษ
ผู้ถูกกล่าวหาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง ประกอบ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาแล้ว จะนำมาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้อง อุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทาง อาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา และโทษทางการเมืองไม่ใช่ การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมา ใช้บังคับกับมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ ขอให้ พิพากษาคลับโดยบังคับใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบ มาตรา ๑๙๘ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ นั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการ ห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระองค์เป็นเวลาห้าปีตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการ แสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมี อำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาอนุมัติฉะนั้นจะใจ

ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมีได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอยุคความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครองการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ย่อมเป็นอันไรผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช้เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักที่ว่าไปของคดีอาษาร่วมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาศาลวินิจฉัยว่าขาดอายุความ มีผลให้สิทธินั้นดีอาญาไม่ฟ้องระงับ

- ๔ -

ไปโดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการความผิดตามคำร้อง จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข้า

จึงมีคำสั่งยืน.

นายอนันต์ วงศ์ประภาต้น

(อ.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.๖.๑ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.๖. / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกา

วันที่ ๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายนิวัฒน์ รายภิรมย์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำเนินการเมือง	ลงวันที่ ๒๔	เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๑๓	เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำเนินการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง

จังหวัดระนอง ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๗๔, ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้องและคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกกล่าวหาอยู่บ้านที่บ้านบ่อสูง หมู่ที่ ๑ ตำบลบ่อสูง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ จนถึงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเงินเดือนรายเดือนจำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ทุกเดือน ๑ 月 และได้รับเงินเดือนรายเดือนจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ทุกเดือน ๑ 月 สำหรับคดีส่วนอาญาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าขาดอาญาความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕ (๔) จึงไม่อาจลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่มีอุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ

เมืองที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาแล้ว จะนำมาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้อง อุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา และโทษทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองได้ มาตรการดังกล่าวจึงไม่มีอายุความ ขอให้พิพากษากลับโดยบังคับใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบ มาตรา ๑๙ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๔ นั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุภาระเมืองเป็นเวลาห้าปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๔ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรคสาม ก็อเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจะใจ

ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรคสอง การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญา เช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจาก การวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑาราชเป็นเวลาห้าปีนับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ย่อมเป็นอันไรผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนาของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาศาลวินิจฉัยว่าขาดอายุความ มีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ

ไปโดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการความผิดตามคำร้อง จึงไม่อนาจนำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงมีคำสั่งยืน.

นายนพพร โพธิรังสิยากร

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๑ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ			ผู้ร้อง
	นายนิวัฒน์ รายภิรมย์			ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง	การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน			
ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน			คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่	๒๙	เดือน สิงหาคม	พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่	๑๓	เดือน กรกฎาคม	พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะ

ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ

ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง

ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง

จังหวัดระนอง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๙,

๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา

ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และ

คำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้

ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ ๑๙

พฤษจิกายน ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดง

รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยไม่แสดงรายการ

ทรัพย์สิน ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๑ บัญชี และของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ๒ บัญชี รายการเงินลงทุนในห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณสวัสดิ์การโยธา จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดิน ๑ แปลง และยานพาหนะ ๕ คัน ของผู้ถูกกล่าวหา สำหรับคดีส่วนอาญาคลื่นกระแสไฟฟ้าของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๕ (๔) จึงไม่อาจลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสามนั้น คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ

คดีคงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาจะนำมาตราการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการความผิด จึงต้องนำบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ นั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้นำมาบังคับแก่คดีนี้ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำการความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายใต้กำหนด หรือจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเข่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ เมื่อคดีนี้ขาดอายุ

ความทางอาญาอันมีผลให้สิทธิสำคัญดีอาญาไม่อาจฟ้องระงับไปแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ก็ไม่อาจนำมาตราการจำคุกสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

ที่ศาลมีภาระพนักคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมาแล้ว จึงเห็นพ้องด้วย

อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยืน./

นายประทีป ดุลพินิจธรรม

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๑ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. / ๒๕๖๑

ในพระปรมาภิรัยพระมหาภักษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{ผู้ร้อง}
นายนิวัฒน์ รายภิรมย์ ผู้ถูกกล่าวหา^{ผู้ถูกกล่าวหา}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลมูลน้ำเงิน ลงวันที่ ๒๘ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช
๒๕๖๒ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๓๑ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการเมืองโดยประพฤติอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่ได้ระบุไว้ในบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่善良ที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิเศษ
เมืองบางรืน อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และพ้นจากตำแหน่ง
เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกกล่าวหาเยื่อบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคาร
ของผู้ถูกกล่าวหา ๑ บัญชี และของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ๒ บัญชี รายการเงินลงทุนในห้างหุ้นส่วน
จำกัด อรุณสวัสดิ์การโยธา จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดิน ๑ แปลง และยานพาหนะ ๕ คัน
ของผู้ถูกกล่าวหา สำหรับคดีส่วนอาญาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย
ว่าขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) จึงไม่อาจลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรค
สามนั้น คุ่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ

คดีคงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า เมื่อ
คดีขาดอายุความทางอาญาจะนำมาตราการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้
หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลัก
ที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา
แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗
มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำบังคับแก่คดีนี้
การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้
คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ นั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการ
ห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑาราชเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วัน
พ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ ซึ่งผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้นำบังคับแก่คดีนี้ ถือเป็นมาตรการบังคับทาง
การเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจาก
การกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณี
ที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายใต้เวลากำหนด

หรือจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา จึงเห็นได้โดยชัดแจ้งว่าโทษทางอาญาและมาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นผลจากการวินิจฉัยพุติการณ์หรือการกระทำในคราวเดียวกันที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาได้ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่าการบังคับมาตรการบังคับทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดได้ อีกทั้งการจำกัดสิทธิ์ดังกล่าวเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากคำตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตรการบังคับทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีขับแต่พ้นจากตำแหน่ง ย่อมเป็นอันไร้ผล อันไม่ใช่เจตนาرمณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมทั้งอยู่ในบังคับอายุความทางอาญาด้วยแม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาศาลวินิจฉัยว่าขาดอายุความโดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการผิดตามคำร้อง การที่ผู้ร้องขอให้ศาลใช้มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวแก่ผู้ถูกกล่าวหา ย่อมเป็นการขอให้ศาลวินิจฉัยพุติการณ์หรือการกระทำอันเดียวกันกับที่ต้องนำมาวินิจฉัยในส่วนความรับผิดในทางอาญาที่ขาดอายุความซึ่งสิทธิ์สำคัญต่ออาญามาฟ้องระงับไปแล้วข้ออีก จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้

- ๔ -

บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายก
คำร้องมานั้นขอบด้วยเหตุผลแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน./

นางนุจринทร์ จันทร์รายศรี

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๑ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. / ๒๕๖๑

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภักตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายนิวัฒน์ รายภิรมย์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำเนินการแทนทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๔	เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๑๓	เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยืนยันว่า ให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำเนินการแทนทางการเมืองจะ^จ ใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ^ห หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเช่นได้妄言เจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง^ห ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง^ห จังหวัดระนอง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๙๔

และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้องและคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมือง
บางริ้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อ
วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคารของ
ผู้ถูกกล่าวหา ๑ บัญชี ของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ๒ บัญชี รายการเงินลงทุนในห้างหุ้นส่วนจำกัด
อรุณสวัสดิ์การโยธา จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดิน ๑ แปลง และyanพาหนะ ๕ คัน ของผู้ถูกกล่าวหา

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องมีว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาจะนำ
มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า หลักการ
ให้อำนาจศาลมีคำวินิจฉัยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งและห้ามให้ดำรงตำแหน่ง^{นั้น}
ทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๕ นั้น แยกจากมาตรการหรือโทษทางอาญา
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๙ เป็นหลักการที่มีมาตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘๑ และมาตรา ๒๙๕ ที่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งขาดต่อไป เนื่องจาก ต้องการแยกให้ชัดเจนว่า การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวไม่ใช่เรื่องคดีอาญา แต่เป็นเรื่องของ กฎหมายมหาน จึงกำหนดให้เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเป็นศาลที่มีอำนาจวินิจฉัยซึ่งขาด การแสดง บัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นมาตรการบังคับทางการเมือง หากไม่ปฏิบัติตามจะต้องถูกดำเนินคดีโดยเป็นคดีในทาง กฎหมายมหานที่แยกผลของการการกระทำความผิดทางการเมืองออกจากต่างหากกับโทษอาญาอย่าง เด็ดขาด ซึ่งหลักการในมาตรา ๒๙๕ ดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๙๒ (๓) ที่กำหนดให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตาย ก็แสดงว่า แม้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินจะตายไปแล้ว และไม่อาจดำเนินคดีอาญาได้เนื่องจากสิทธิ์นำคดีอาญามาฟ้องระงับ ไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๑) ก็ตาม แต่กฎหมายก็ยังบัญญัติให้ ทายาทยังคงมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป ซึ่งหลักการดังกล่าวก็ได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ (๓) เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๓ และมาตรา ๒๖๐ (๓) เป็นหลักการเดียวกับที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เพียงแต่เปลี่ยนให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลที่มีอำนาจวินิจฉัยซึ่งขาดแทนศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้น และ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ โดยเป็นไปตามหลักการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ บัญญัติไว้ ซึ่งเห็นได้ชัดว่าหลักการดังกล่าวแยกจากการดำเนินคดีอาญาชัดเจน สำหรับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติในมาตรา ๒๓๕ ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจใจต่อส่วนข้อเท็จจริงกรณีบุคคลตามมาตรา ๒๓๔ (๓) ใจใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๔ วรรคสอง (๑) และมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง ล้วนแล้วแต่มีบทบัญญัติในการตรวจสอบทรัพย์สินอยู่ภายใต้หลักการเดียวกันกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับ คดีนี้เป็นคดีมหำชนที่ต้องวินิจฉัยเป็นอิสระโดยแยกต่างหากจากคดีอาญาไว้อย่างชัดเจน ทั้งไม่มีบทบัญญัติใดของรัฐธรรมนูญได้บัญญัติถึงการดำเนินคดีอาญาไว้ด้วยแต่ประการใด และโทษทางการเมืองหรือการพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองก็มิใช่สีบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญาดังที่ศาลได้มีคำวินิจฉัยไว้ โทษการเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งไม่ใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือเป็นโทษข้างเคียงของโทษทางอาญาเท่านั้น แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จะกำหนดให้การกระทำดังกล่าวมีโทษทางอาญา ก็ตาม นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยังเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย กฎหมายใดจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไม่ได้ เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยวางแผนหลักเกณฑ์ให้การเพิกถอนสิทธิทางการเมืองเป็นมาตรการทางมหาชนแยกต่างหากออกจากมาตรการทางอาญาแล้วจึงไม่อาจนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับให้ขัด

หรือແຍ້ງຕ່ອບທບໍ່ຄູ່ຂອງຮັດຮມນູ້ໄດ້ ນັ້ນ ເຫັນວ່າ ບທບໍ່ຄູ່ຖືເກີ່ມກັບຜູ້ດຳຮັ່ງທາງການເມື່ອງ
ຈະໃຈໄມ່ຢືນບຸ້ນື້ແສດງຮາຍກາຣທຣພົມສິນແລ້ວໜີສິນແລ້ວເອກສາຣປະກອບຕາມທີ່ກຳຫັດໄວ້ໃນຮັດຮມນູ້
ຫຼືອຈີຈະຢືນບຸ້ນື້ແສດງຮາຍກາຣທຣພົມສິນແລ້ວໜີສິນແລ້ວເອກສາຣປະກອບດ້ວຍໜີຄວາມອັນເປັນເທິງ ພຣີ
ປກປິດຂໍ້ເທິງທີ່ຈະຈົດໃຫ້ການ ຕາມຮັດຮມນູ້ແກ່ຮາຍອານາຈັກໄທ ພຸທຣສັກຣາຊ ۲۵۴۰ ມາຕຣາ
۲۵۵ ກັບຮັດຮມນູ້ແກ່ຮາຍອານາຈັກໄທ ພຸທຣສັກຣາຊ ۲۵۴۰ ມາຕຣາ ۲۶۳ ໄມ້ໃຊ້ແຕກຕ່າງກັນເພັະ
ເປັນອຳນາຈຂອງສາລະຮັດຮມນູ້ຫຼືອຂອງສາລະວິກາແພນກຄີດ້ອານຸຂອງຜູ້ດຳຮັ່ງທາງການເມື່ອງທ່ານັ້ນ
ໂດຍຮັດຮມນູ້ແກ່ຮາຍອານາຈັກໄທ ພຸທຣສັກຣາຊ ۲۵۴۰ ມາຕຣາ ۲۵۵ ວຽກທີ່ ບຸ້ນື້ຕົວວ່າ "...ໃຫ້ຜູ້
ນັ້ນພັນຈາກຕໍ່ແນ່ງນັບແຕ່ວັນທີ່ຄຣບກຳຫັດຕ້ອງຢືນຕາມມາຕຣາ ۲۵۲ ຫຼືອນັບແຕ່ວັນທີ່ຕ່ວງພບວ່າມີກາຣ
ກະທຳດັກລ່າວ ແລ້ວແຕ່ກຣນີ ແລ້ວຜູ້ນັ້ນຕ້ອງໜ້າມມີໃຫ້ດຳຮັ່ງຕໍ່ແນ່ງທາງການເມື່ອງໄດ້ ງາ ເປັນເວລາໜ້າປັນນັບ
ແຕ່ວັນທີ່ພັນຈາກຕໍ່ແນ່ງ" ແລ້ວມາຕຣາ ۲۵۵ ວຽກສອງ ທີ່ບຸ້ນື້ຕົວວ່າ "ເມື່ອມີກຣນີຕາມວຽກທີ່ໃຫ້
ຄົນະກຣມກາຣປ້ອງກັນແລ້ວປາບປານກາຣທຸຈົກແກ່ໜາຕີເສັນອເຮືອງໃຫ້ສາລະຮັດຮມນູ້ວິນີຈັຍໜີ້ຂັດ
ຕ້ອໄປ ແລ້ວສາລະຮັດຮມນູ້ວິນີຈັຍໜີ້ຂັດແລ້ວ ໃຫ້ນັບທບໍ່ຄູ່ຕົມມາຕຣາ ۲۷ ມາໃຫ້ບັກຄັບໂດຍອຸ່ນໂລມ" ສາລ
ຮັດຮມນູ້ວິນີຈັຍໜີ້ຂັດວ່າ ຜູ້ດຳຮັ່ງຕໍ່ແນ່ງທາງການເມື່ອງຜູ້ນັ້ນຈະຢືນບຸ້ນື້ແສດງຮາຍກາຣທຣພົມສິນ
ແລ້ວໜີສິນແລ້ວເອກສາຣປະກອບຕາມທີ່ກຳຫັດໄວ້ໃນຮັດຮມນູ້ຫຼືອຈີຈະຢືນບຸ້ນື້ແສດງຮາຍກາຣທຣພົມສິນ
ແລ້ວໜີສິນແລ້ວເອກສາຣປະກອບດ້ວຍໜີຄວາມອັນເປັນເທິງ ພຣີປກປິດຂໍ້ເທິງທີ່ຈະຈົດໃຫ້ການ
ທ່ານັ້ນ ສ່ວນບຸຄຄລັນນັ້ນພັນຈາກຕໍ່ແນ່ງແລ້ວຕ້ອງໜ້າມມີໃຫ້ດຳຮັ່ງຕໍ່ແນ່ງທາງການເມື່ອງນັ້ນ ເປັນໄປໂດຍຜລ
ແກ່ບທບໍ່ຄູ່ຕົມມາຕຣາ ۲۵۵ ວຽກທີ່ ດັກລ່າວ ໄມ້ໃຫ້ເປັນພຣະສາລະຮັດຮມນູ້ວິນີຈັຍໃຫ້ບຸຄຄລ
ນັ້ນພັນຈາກຕໍ່ແນ່ງແລ້ວຕ້ອງໜ້າມມີໃຫ້ດຳຮັ່ງຕໍ່ແນ່ງທາງການເມື່ອງ ໃນກຣນີເຊັ່ນນີ້ ມາຕຣກາໃຫ້ພັນຈາກ
ຕໍ່ແນ່ງແລ້ວຕ້ອງໜ້າມມີໃຫ້ດຳຮັ່ງຕໍ່ແນ່ງທາງການເມື່ອງດັກລ່າວເປັນມາຕຣກາຫຼືວິທະຍາກາຣຫຼືວິໄມ່

จึงไม่อาจนำมาใช้ได้แยกกับศาลาธัชธรรมนูญได้ ศาลาธัชธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่และวิธีพิจารณาแตกต่างกับศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไม่อาจนำหลักการทางอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับแก่คดีประเภทนี้ได้ ส่วนศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องนำหลักการทางอาญาและวิธีพิจารณาความอาญาของศาลาธัชธรรมนูญ หรือหลักการหรือวิธีพิจารณาคดีประเภทอื่นมาใช้แทนหาได้ไม่ การเปลี่ยนจากศาลาธัชธรรมนูญเป็นศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในหลักการและวิธีพิจารณากันอย่างสิ้นเชิง ไม่ใช่เป็นแค่เปลี่ยนชื่อจากศาลาธัชธรรมนูญเป็นศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตั้งผู้ร้องอ้างเท่านั้น ทั้งรัชธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ศาล มีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดกระทำ ความผิดตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง ในวันที่ศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย โดยให้นำบทบัญญัติตามตรา ๙๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑารมณ์ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยด้วย” การที่ศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำสั่งให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และให้บุคคลนั้นต้องห้ามดำรงทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑารมณ์ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยด้วยนั้น ศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หรือกระทำความผิดฐานลงใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มาตรการดังกล่าวเป็นผลมาจากการวินิจฉัยว่าบุคคลนั้นมีการกระทำอันเป็นความผิดอาญา มาตรการให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และให้บุคคลนั้นต้องห้ามดำรงทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย จึงเป็นมาตรการหรือโทษทางอาญาอย่างหนึ่ง แม้ไม่ใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ แต่ก็เป็นการลิดรอนสิทธิทางการเมืองของบุคคลอย่างร้ายแรง ด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่บัญญัติไว้อย่างชัดเจนดังกล่าว จึงต้องถือว่ามาตรการดังกล่าวเป็นมาตรการหรือโทษทางอาญาที่ไม่ใช่เป็นโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ อย่างหนึ่ง คดีนี้เป็นคดีอาญา เป็นความอาญา และอยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งต้องนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้เป็นหลักเท่าที่ไม่ขัดแย้งกับบทบัญญัติที่ได้บัญญัติไว้เฉพาะ จึงไม่ใช่เป็นมาตรการทางกฎหมายใดๆ หรือเป็นคดีอาชญากรรมที่ต้องวินิจฉัยเป็นอิสระแยกต่างหากกับคดีอาญา ทั้งไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายใดที่ให้อำนาจแก่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาวินิจฉัยเพื่อบังคับใช้มาตรการให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งและให้บุคคลนั้นต้องห้ามดำรงทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีแยกออกจากพิจารณาพิพากษาคดีอาญา และรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายก็ไม่ได้มีบทบัญญัติให้มีวิธีพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะ เมื่อกรณีนี้นำวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับและตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๙ (๖) บัญญัติให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปเมื่อคดีขาดอายุความ มาตรการดังกล่าวก็ย่อมระงับไปตามบทบัญญัตินี้เช่นกัน ข้ออ้างของผู้ร้องนั้นเลื่อนลอยไร้ซึ่งบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายรองรับแล้ว ยังขัดแย้งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายข้างต้นอีกด้วย ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี ๒๕๕๔ นั้น แม้ไม่ได้บัญญัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ ทั้งหมดก็ตาม แต่ข้อความตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ที่แก้ไขใหม่ที่ว่า “...ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยซึ่งขัดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอแล้ว ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑ์เมื่อเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยด้วย...” เท่ากับศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องวินิจฉัยขัดให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ จึงจะมีผลให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑ์เมื่อเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยด้วย เมื่อคดีนี้วินิจฉัยซึ่งขัดให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอไม่ได้ เพราะคดีขาดอายุความ จึงไม่มีอำนาจที่จะสั่งให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑ์เมื่อเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง

การเมืองวินิจฉัยด้วยไม่ได้เข่นกัน อันเป็นคนละหลักการหรือแนวทางกับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๔ เดิมทั้งบทบัญญัติดังกล่าวก็ไม่อาจนำมาใช้บังคับให้ขัดแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ ได้อีกด้วย สำหรับอุทธรณ์ของผู้ร้องที่อ้างว่า บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีหลักการ แนวทาง หรือวิธีการเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ ก็ไม่เป็นความจริง โดยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม มีว่า "...ในกรณีที่ศาลฎีกาหรือศาลมีคำพิพากษาว่า ผู้กล่าวหามีพฤติกรรมหรือกระทำการใดตามที่ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนั้นแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเมื่อกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้" และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง ก็ได้บัญญัติไว้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ว่า "...ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนั้นแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเมื่อกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้" อันเป็นไปในแนวทางเดียวกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และเป็นคนละหลักการ แนวทาง และวิธีการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรการให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่ง

และให้ต้องห้ามดำเนินการเมืองหรือดำเนินการเมืองตามบบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงถือว่าเป็นมาตรการหรือโทษทางอาญาอย่างหนึ่ง อันไม่อาจนำแนวทางหรือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่เป็นไปตามบบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาใช้บังคับให้ขัดแย้งต่ออบบบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับนี้ได้ ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่าบบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญกำหนดให้กรณีผู้ที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตายให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำเนินการเมืองนั้นตาย ก็เป็นการกำหนดหน้าที่ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นแทนผู้ตายเท่านั้น ถ้าทายาทหรือผู้จัดการมรดกไม่ได้ยื่นหรือยื่นเกินกำหนดเวลาที่กำหนด ก็หมายความให้ผู้ตายต้องรับผิดเพราะไม่ใช่เกิดจากการกระทำของผู้ตายหรือผู้ตายมีส่วนร่วมด้วย หรือแม้จะถือว่าเป็นการกระทำของผู้ตาย แต่ผู้ตายได้ตายไปแล้วสิทธินำคดีอาญาไม่ฟ้องยื่นระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๑) ย่อมไม่อาจเอาโทษแก่ผู้ตายได้เช่นกัน มิฉะนั้นก็จะกล่าวเป็นความผิดที่ไม่กำหนดอายุความและลงโทษข้ามกฎหมายได้ ขัดต่อหลักการทางอาญา สิทธิมนุษยชน และความเป็นจริง ดังนั้น การที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำเนินการเมืองพิพากษายกคرارองมานั้น จึงชอบด้วยหลักการและกฎหมายทุกประการแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืนตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำเนินการเมือง.

นายวุฒิชัย vroujittivatmane

(อ.ม.๔๙)

ความเห็นในการวินิจฉัยข้ออุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. วช.๑ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อช. / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลอภิคุณ

วันที่ ๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายนิวัฒน์ รายภิรมย์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลอภิคุณแผนกคดีอาญา

ของผู้担当ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๑๗ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้担当ตำแหน่งทางการเมืองจะใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^ก
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง^ก
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น อำเภอเมืองระนอง

ຈັງຫວັດຮຽນອ່ານສີທີ່ເລືອກຕັ້ງຂອງຜູ້ຄຸກລ່າວຫາ ກັບລົງໂທ໌ ຕາມພຣະຣາຊບັນຍຸຕີປະກອບ
ຮັບຮົມນູ້ລູ່ວ່າດ້ວຍການປັບປຸງກັນແລ້ວປະກາດການທຸງຣິຕ ພ.ສ. ໨໬໭໧ ມາຕຣາ ໨໔, ອັດເຊ, ອັນຕ

ຜູ້ຄຸກລ່າວຫາໃຫ້ການຮັບສານກາພ

ສາລະກົງກາແຜນກົດດ້ວຍການປັບປຸງກັນທີ່ດຳເນັດທຳແໜ່ງທາງການເມືອງພິຈາຮນາແລ້ວພິພາກຫາ
ຍກຄໍາຮ້ອງ

ຜູ້ຮ້ອງອຸທຸຮຣນີ່ຕ່ອທີ່ປະໜຸມໄໝ່ສາລະກົງກາ

ພິເຄຣະທີ່ກໍາຮ້ອງປະກອບກັບເອກສາຕາມກໍາຮ້ອງ ແລະ ຄໍາໃຫ້ການຂອງຜູ້ຄຸກລ່າວຫາແລ້ວ
ຂ້າເທິ່ງຈະເປັນຕົ້ນຮັບຝຶກເປັນຍຸຕີວ່າ ຜູ້ຄຸກລ່າວຫາໄດ້ຮັບແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ດຳເນັດທຳແໜ່ງຮອງນາຍົກເທັນຕີ
ເນື້ອງບາງຮິນ ອຳເກອເນື້ອງຮຽນອ່ານ ຈັງຫວັດຮຽນອ່ານ ເມື່ອວັນທີ ໑ສ ພຸດຍົກຍານ ໨໬໬໬ ແລະພັນຈາກ
ທຳແໜ່ງເມື່ອວັນທີ ១ ກຣກມູນາມ ໨໬໬໦ ຜູ້ຄຸກລ່າວຫາຢືນບັນຍືແສດງຮາຍການທຣັພີສິນແລະໜື້ສິນແລະ
ເອກສາປະກອບຕ່ອຜູ້ຮ້ອງການນີ້ເຂົ້າຮັບທຳແໜ່ງ ໂດຍໄມ່ແສດງຮາຍການທຣັພີສິນ ໄດ້ແກ່ ບັນຍືເຈີນຝາກ
ຮານາຄາຮອງຜູ້ຄຸກລ່າວຫາ ១ ບັນຍື ຂອງບຸຕຣີທີ່ຍັງໄມ່ປະລຸນິຕິກາວະ ២ ບັນຍື ຮາຍກາຮັນລົງທຸນໃນທ້າງ
ຫຸ້ນສ່ວນຈຳກັດ ອຽນສົວສົດກົງໂຍຮາ ຈຳນວນ ៥୦୦,୦୦୦ ບາທ ທີ່ດີນ ១ ແປລ ແລະຍານພາຫະ ៥ ຄັນ ຂອງ
ຜູ້ຄຸກລ່າວຫາ ສໍາຫຼັບຄົດສ່ວນອານຸສາລະກົງກາແຜນກົດດ້ວຍການປັບປຸງກັນທີ່ດຳເນັດທຳແໜ່ງທາງການເມືອງວິນິຈັຍວ່າ
ຂາດອາຍຸຄວາມຕາມປະມາລກູ້ໝາຍອານຸ ມາຕຣາ ໨໔ (໤) ຈຶ່ງໄມ່ອາຈັນໂທ໌ຜູ້ຄຸກລ່າວຫາໄດ້ຕາມປະມາລ
ກູ້ໝາຍວິທີພິຈາຮນາຄວາມອານຸ ມາຕຣາ ១៩៥ ວຣຄ໌ນີ້ ປະກອບພຣະຣາຊບັນຍຸຕີປະກອບຮັບຮົມນູ້ລູ່
ວ່າດ້ວຍວິທີພິຈາຮນາຄົດດ້ວຍການປັບປຸງກັນທີ່ດຳເນັດທຳແໜ່ງທາງການເມືອງ ພ.ສ. ໨໬໬໦ ມາຕຣາ ៥ ວຣຄ໌ສາມ ຄູ່ຄວາມ
ໄມ່ອຸທຸຮຣນີ່ຈຶ່ງເປັນອັນຍຸຕີ

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาแล้ว จะนำมาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้อง อุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา และโทษทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ ขอให้ พิพากษากลับโดยบังคับใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๙๙ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ นั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระองค์เป็นเวลาห้าปีตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะ พลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้ มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชี

แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเข่นี้ จึงไม่อาจแยกออกจากกรณีจัดซื้อความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะพิพากษาหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑาราชเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนาرمณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาศาลมีจัดซื้อขายด้วยความซื่อสัตย์ ซึ่งมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ

ไปโดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมาันนั้นขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข็น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายจักษุย เยพิทักษ์